

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ КОГНІТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Спаський І.Д., к.е.н., ст. викладач
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Сучасний світ вимагає від підприємців не лише економічної ефективності, але й здатності швидко адаптуватися до змінних умов, бути творчими та критичними у вирішенні проблем. У цьому контексті розвиток підприємницьких здібностей набуває особливої важливості. Когнітивна наука, яка вивчає мислення, сприйняття, пам'ять та інші когнітивні процеси, може бути цінним інструментом у розумінні цього процесу розвитку [1-2].

Когнітивна наука - це міждисциплінарна галузь науки, яка вивчає когнітивні процеси та структури, що лежать в основі сприйняття, мислення, навчання, пам'яті, мови та прийняття рішень у людини та інших організмів. Основними напрямками когнітивної науки є когнітивна психологія, когнітивна невідомість, когнітивна лінгвістика, когнітивна нейробиологія, філософія розуму та штучний інтелект. Когнітивна наука сформувалася як окрема наукова галузь у другій половині 20 століття на хвилі критики поведінкової психології, яка обмежувала свої дослідження лише на спостереженні зовнішньої поведінки. До основних галузей когнітивної науки відносяться:

1. Когнітивна психологія. Вивчає когнітивні процеси, такі як сприйняття, увага, пам'ять, мислення, вирішення проблем та мовленнєві процеси.
2. Когнітивна невідомість. Досліджує питання свідомості, особистості, самосприйняття та вплив когнітивних факторів на емоції та мотивацію.
3. Когнітивна лінгвістика. Займається вивченням когнітивних аспектів мови, таких як мовне сприйняття, формування мовних структур, розуміння та вирішення мовних завдань.
4. Когнітивна нейробиологія. Досліджує взаємодію мозку та когнітивних функцій, а також мозкові механізми сприйняття, мислення та навчання.
5. Філософія розуму. Аналізує філософські аспекти когнітивних процесів, свідомості, інтелекту та природи розуму.
6. Штучний інтелект. Розробляє методи та моделі, що базуються на когнітивних принципах для створення імітацій інтелекту та аналізу мозкової діяльності.

Вивчення когнітивних процесів та механізмів розуму важливе для багатьох сфер суспільства. Це допомагає у розробці ефективних методів навчання, покращенні сприйняття інформації, розвитку штучного

інтелекту, а також у вдосконаленні медичних технологій для лікування розладів у галузі когніції [3].

Когнітивні процеси, такі як мислення, сприйняття, пам'ять, розв'язання проблем та прийняття рішень, є основою формування підприємницьких здібностей. Особливу увагу слід приділити таким аспектам:

1. Творче мислення. Творчість грає ключову роль у підприємницькій діяльності. Когнітивні дослідження показують, що творчість може бути розвинена та покращена через стимулювання різних аспектів мислення, таких як асоціації, фантазія, аналіз та синтез ідей.

2. Проблемно-орієнтоване мислення. Ефективне розв'язання проблем є ключовим для успішної підприємницької діяльності. Когнітивні підходи сприяють розвитку аналітичних та критичних вмінь, необхідних для ефективного аналізу ситуацій та пошуку оптимальних шляхів вирішення проблем.

3. Пам'ять. Ефективна пам'ять та швидке навчання дозволяють швидше адаптуватися до нових умов ринку та швидше вирішувати завдання.

4. Мовна компетенція. Вміння чітко та переконливо висловлювати ідеї є важливим аспектом підприємницької комунікації та міжособистісних відносин [4-5].

На основі аналізу когнітивних аспектів підприємницьких здібностей можна запропонувати наступні рекомендації для їх розвитку:

1. Розвиток творчого мислення. Проведення тренувань та завдань, спрямованих на стимулювання творчих процесів у мозку, включаючи генерацію ідей та їх комбінування.

2. Тренування аналітичних навичок. Регулярна практика вирішення різноманітних проблемних завдань, яка сприяє розвитку аналітичного та критичного мислення, логічності та системності вирішення задач.

3. Підвищення ефективності навчання та пам'яті. Використання методів покращення пам'яті, вивчення та концентрації уваги. Це може бути особливо корисним у сучасному інформаційному оточенні.

4. Розвиток мовної компетенції. Участь у публічних виступах, тренінги з ефективною комунікацією та вивчення мовленнєвих технік допоможе у покращенні навичок спілкування та переконливості.

5. Індивідуальна та групова робота над проектами. Сприяє розвитку творчого мислення та здатності працювати в команді, враховуючи різноманітні точки зору та ідеї.

Когнітивна наука є ключовою галуззю для розуміння когнітивних процесів та їх впливу на поведінку та сприйняття людей. Вона впливає на багато аспектів сучасного життя, включаючи навчання, медицину, технології та штучний інтелект, сприяючи розвитку суспільства у цілому

[6]. Розвиток підприємницьких здібностей є невід'ємною частиною успішного підприємництва. Когнітивні аспекти, такі як творче мислення, аналітичні навички, пам'ять та мовленнєва компетенція, відіграють ключову роль у формуванні цих здібностей.

Розуміння та використання когнітивних підходів може сприяти ефективному навчанню та розвитку підприємницьких якостей у майбутніх підприємців.

Література

1. Сардак С. Солвйова Д. Генеза та потенціал когнітивної науки. 2017. // https://www.researchgate.net/publication/322578729_Geneza_ta_potencial_kognitivnoi_nauki
2. David C. Van Essen, // Nature, 2016. - volume 536.- P. 171–178. 2. Robbins, P., Aydede, M. A short primer on situated cognition // The Cambridge handbook of situated cognition Cambridge.- University Press, 2009. P. 3–10
3. Varela, F. J., Thompson, E., Rosch, E. The embodied mind: Cognitive science and human experience. The MIT Press, 1991.
4. Churchland, P. S. Brain-wise: Studies in Neurophilosophy, Cambridge, MA: MIT Press, 2002.
5. Eliasmith, C. How to Build a Brain: A Neural Architecture for Biological Cognition, Oxford: Oxford University Press, 2013.
6. Hofstadter, D., & Sander, E. Surfaces and Essences: Analogy as the Fuel and Fire of Thinking, New York: Basic Books, 2013.

79.	Смокова Т.М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПОРТУ ЗЕРНОВИХ.....	283
80.	Кривоногова І.Г., Мужайло В.Д. ІННОВАЦІЙНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РИНКОВОЇ АДАПТАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	287
81.	Спаський І.Д. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ КОГНІТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	290
82.	Богданов О.О. ФАКТОРИ ВИБОРУ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ У БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	293
83.	Мартиросян І.А., Гарбажій К.С. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ М'ЯСНИХ КОНСЕРВІВ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	298
84.	Крупіна Н.А. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ..	301
85.	Голубева О.Б. ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ВОЕНОГО СТАНУ	304
86.	Тарануха О.С. ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ РОЛІ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ ЗЕРНОМ.....	308
87.	Атамась Г.П., Мішин Є.О. ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	311
88.	Заболотна О.С., Шишлюк В.Р. КОНТРОЛІНГ, ЯК МЕТОД СИСТЕМОГО УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	315
89.	Згадова Н.С., Тимченко В.В. ЕКОНОМІЧНІ ВЕКТОРИ БЕЗПЕКИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	318
90.	Кравченко Ю.І. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ.....	322
91.	Петрушенко М.М. РУЙНУВАННЯ КАХОВСЬКОЇ ДАМБИ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ.....	325
92.	Рашевський А.В., Рашевський А.В. АНАЛІЗ СТАНУ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	329